

Vilniaus
universiteto
leidykla

Teisė

ISSN 1392-1274
eISSN 2424-6050

VILNIUS UNIVERSITY

Vilnius University Law Journal

Teisė

2023, Vol. 127

Published since 1957

Vilnius University Press
Vilnius, 2023

ISSN 1392-1274
eISSN 2424-6050

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Vilniaus universiteto teisės žurnalas

Teisė

2023, 127 tomas

Leidžiama nuo 1957 metų

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2023

The journal is published four times a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Prof. habil. dr. *Gintaras Švedas* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Executive Secretary

Prof. dr. (HP) *Jevgenij Machovenko* Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Editors

Prof. dr. <i>Carlo Amatucci</i>	University of Naples Federico II, Italy (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Denis Azarov</i>	National University of Kyiv-Mohyla Academy, Ukraine (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Toma Birmontienė</i>	Mykolas Romeris University, Lithuania (Law 01 S)
Prof. habil. dr. <i>Kinga Luiza Flaga-Gieruszyńska</i>	University of Szczecin (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Tomas Davulís</i>	Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Aleš Galič</i>	University of Ljubljana, Slovenia (Law 01 S)
Prof. habil. dr. <i>Helmut Kohl</i>	Johann Wolfgang Goethe-University Frankfurt on the Main, Germany (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Johan Meeusen</i>	University of Antwerp, Belgium (Law 01 S)
Prof. habil. dr. <i>Vytautas Nekrošius</i>	Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Ana Nylund</i>	University of Tromso, Norway (Law 01 S)
Prof. habil. dr. <i>Anna Pikulská-Radomska</i>	Lodz University, Poland (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Jonas Prapiestis</i>	Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Jeremy Sarkin</i>	NOVA, Lisbon, Portugal (Law 01 S)
Prof. habil. dr. <i>Otmar Seul</i>	University of Paris Quest-Nanterre-La Defence, France (Paris X-Nanterre) (Law 01 S)
Prof. dr. <i>Jan M. Smits</i>	Maastricht University, Netherlands (Law 01 S)
Prof. dr. (HP) <i>Egidijus Šileikis</i>	Vilnius University, Lithuania (Law 01 S)

Included in:

Criminal Justice Abstracts with Full Text <<http://www.ebscohost.com/titleLists/13h-coverage.htm>>

TOC Premier <<http://www.ebscohost.com/titleLists/tnh-coverage.pdf>>

Lituanistika <<http://www.minfolit.lt/>>

China Knowledge Resource Integrated Database <<http://oversea.cnki.net/kns55/default.aspx>>

Address:

Vilnius University Faculty of Law
9 Saulėtekio Ave., Building I, LT-10222 Vilnius, Lithuania
Phone No.: +370 5236 61 62, faks. +370 5236 61 63
Email: Teises_fakultetas@tf.vu.lt
Home page: <<http://www.journals.vu.lt/teise>>

Leidybą pagal Valstybinės lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2022–2024 metų programos projektą
Nr. P-LIP-22-48 finansavo Lietuvos mokslo taryba

Žurnalas leidžiamas keturis kartus per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakomasis redaktorius

Prof. habil. dr. *Gintaras Švedas*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Atsakomasis sekretorius

Prof. dr. (HP) *Jevgenij Machovenko*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Nariai:

Prof. dr. *Carlo Amatucci*

Neapolio Frederiko II universitetas, Italija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Denis Azarov*

Kijevo Mohilos akademijos nacionalinis universitetas, Ukraina (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Toma Birmontienė*

Mykolo Romerio universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Kinga Luiza Flaga-Gieruszyńska*

Šceccino universitetas, Lenkija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Tomas Davulis*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Aleš Galič*

Liublianios universitetas, Slovėnija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Helmut Kohl*

Frankfurto prie Maino Johano Wolfgango

Getės universitetas, Vokietija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Johan Meeusen*

Antverpeno universitetas, Belgija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Vytautas Nekrošius*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Ana Nylund*

Tromso universitetas, Norvegija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Anna Pikulsko-Radomska*

Lodzės universitetas, Lenkija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jonas Prapiestis*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jeremy Sarkin*

NOVA universitetas, Lisabona, Portugalija (Teisė 01 S)

Prof. habil. dr. *Otmar Seul*

Paryžiaus X-Nantero universitetas, Prancūzija (Teisė 01 S)

Prof. dr. *Jan M. Smits*

Mastrichto universitetas, Nyderlandai (Teisė 01 S)

Prof. dr. (HP) *Egidijus Šileikis*

Vilniaus universitetas, Lietuva (Teisė 01 S)

Periodinis leidinys TEISĖ užregistruotas

EBSCO duomenų bazėse **Criminal Justice Abstracts with Full Text** <<http://www.ebscohost.com/titleLists/13h-coverage.htm>> ir **TOC Premier** <<http://www.ebscohost.com/titleLists/tnh-coverage.pdf>>, Lietuvos mokslo tarybos valdomoje tarptautinėje mokslinėje duomenų bazėje **Lituanistika** <<http://www.minfolit.lt/>>, **China Knowledge Resource Integrated Database** <<http://oversea.cnki.net/kns55/default.aspx>>

Adresas:

Vilniaus universiteto Teisės fakultetas

Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222 Vilnius, Lietuva

Telefonas (+370 5) 236 6162, faksas (+370 5) 236 6163

El. paštas Teises_fakultetas@tf.vu.lt

Leidinio tinklalapis <http://www.zurnalai.vu.lt/teise>

This publication was funded by the Lithuanian Science Council according to Project No. Nr. P-LIP-22-48 of the National Lithuanian Studies and Dissemination Program 2022–2024

Autorių teisės © 2023 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija Priskyrimas, kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimų ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autoriu.

Turinys

<i>Gintautas Valickas, Kristina Vanagaitė, Gintaras Švedas.</i> Pirmos, antros ir ketvirtos COVID-19 pandemijos bangų metu Lietuvoje taikytų ribojimų ir draudimų vertinimas.....	8
<i>Saulius Lukas Kalėda.</i> Naujoji Europos Sąjungos skaitmeninės erdvės reglamentavimo sistema: Skaitmeninių rinkų aktas ir Skaitmeninių paslaugų aktas	25
<i>Violeta Cimalanskaitė-Kazlauskienė, Gintautas Valickas.</i> Laiko ribojimo poveikis sprendimui nusikalsti	43
<i>Renata Juzikienė.</i> Žemės servituto statiniui naudoti teisinio kvalifikavimo ir taikymo problemos.....	62
<i>Justas Namavičius.</i> Laisvės atėmimo iki gyvos galvos reforma Lietuvoje	77
<i>Miranda Borusevičiūtė.</i> Lietuvos specialios teisėjų institucijos apibrėžimas	101
<i>Agnė Selvestravičiūtė.</i> Vartotojų teisė ir aplinkosauga: Pirkimo–pardavimo sutarčių direktyvos 2019/771 pavyzdys.....	118
Teisės aktualijos	
<i>Dāvids Gurevičs.</i> Nukentėjusiojo paradigma Europos Sąjungos baudžiamojos teisėje.....	129
<i>Pranas Kuconis.</i> Vienodos teismų praktikos formavimas Lietuvoje nuo 1990 metų.....	140
<i>Vukan Slavković.</i> Provokacinės gynybos ir žmogžudystės, paskatintos pavydo, doktrina.....	159

Contents

<i>Gintautas Valickas, Kristina Vanagaitė, Gintaras Švedas.</i> Lay Evaluations of Restraints and Prohibitions During the 1st, 2nd, and 4th Wave of the COVID-19 Pandemic in Lithuania.....	8
<i>Saulius Lukas Kalėda.</i> New European Union's Regulatory Framework of the Digital Space: the Digital Markets Act and the Digital Services Act	25
<i>Violeta Cimalanskaitė-Kazlauskienė, Gintautas Valickas.</i> The Effect of Time Pressure on Criminal Decision-Making	43
<i>Renata Juzikienė.</i> Problems of Legal Qualification and Application of Servitudes over Land for Building Use	62
<i>Justas Namavičius.</i> Reform of Life Imprisonment in Lithuania.....	77
<i>Miranda Borusevičiūtė.</i> Definition of the Lithuanian Judicial Council.....	101
<i>Agnė Selvestravičiūtė.</i> Consumer Law and Environmental Protection: Consumer Sales Directive 2019/771 Example.....	118
Problems of Law	
<i>Dāvids Gurevičs.</i> Victim's Paradigm in European Union Criminal Law	129
<i>Pranas Kuconis.</i> Formation of Uniform Jurisprudence in Lithuania since 1990	140
<i>Vukan Slavković.</i> The Doctrine of Provocation Defence and a Murder Based on Jealousy	159

Kalbos redaktorė (korektūrinis redagavimas lietuvių k.)

Danutė Petrauskienė

Kalbos redaktorius (korektūrinis redagavimas anglų k.)

BĮ UAB VTeX

Viršelio dailininkas *Gediminas Markauskas*

Maketuotoja *Vida Vaidakavičienė*

Už straipsnių turinį
atsako autoriai

Vilniaus universiteto leidykla
Saulėtekio al. 9, III rūmai, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt

Spausdino UAB „BALTOprint“
Utenos g. 41B, LT-08217 Vilnius

Tiražas 200 egz. 16,19 aut. l.

Copyeditor (LT)

Danutė Petrauskienė

Copyeditor (EN)

BĮ UAB VTeX

Cover design *Gediminas Markauskas*

Layout *Vida Vaidakavičienė*

Authors are responsible for
the content of their work

Vilnius University Press
9 Saulėtekio Av., LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt

Printed by UAB „BALTOprint“
Utenos st. 41B, LT-08217 Vilnius

Print run 200 copies. 16.19 author's sheet